

KRONIKA**22. zasedanje Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega jezikovno-zemljepisnega oddelka Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena**

Bratislava, Slovaška, 13. 2. 2019

22. zasedanje Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega jezikovno-zemljepisnega oddelka (*East Central and Sout-East Europe Lingustic/Geographic Division* ali ECSEED) Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena (*United Nations Group of Experts on Geographical Names* ali UNGEGN) je gostila Slovaška, ki je od Slovenije leta 2018 prevzela predsedovanje tej regionalni skupini UNGEGN-a. Zasedanja v prostorih Urada za geodezijo, kartografijo in kataster Republike Slovaške (*Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky*) se je udeležilo 23 delegatov (slika 1) petih držav članic (Češke, Madžarske, Slovaške, Slovenije in Ukrajine), 2 delegata države opazovalke (Avstrija) ter delegat Nemčije.

V dopoldanskem delu srečanja so gostitelji najprej predstavili institucije, ki na Slovaškem delujejo na področju standardizacije zemljepisnih imen, češka delegatka Klára Steinerová pa je predstavila poročilo o 11. konferenci Združenih narodov o standardizaciji zemljepisnih imen. Sledila so nacionalna poročila. Slovaško poročilo je predstavila Eva Miklušová, madžarsko Attila Mártonfi, ukrajinsko Oleksandr Sofienko, češko Vladimír Liščák, slovensko pa Matjaž Geršič (slika 2). Popoldanski del srečanja je bil namenjen predstavitvam drugih tematik povezanih z zemljepisnimi imeni na območju, ki ga pokriva omenjena regionalna skupina. O razmerju med endonimi in eksonimi je spregovoril Peter Jordan, slovaški spletni portal z zemljepisnimi imeni je predstavila predsedujoča ECSEED, Darina Porubčanová, madžarski delegat Béla Pokoly je spregovoril o madžarskih zemljepisnih imenih, slovak Imrich Horňanský pa o imenih geomorfoloških enot. Sledil je še sklop predstavitev o spletnih aplikacijah; slovaški primer je predstavil Ľuboslav Michalík, slovenskega Marija Brnot, evropskega pa Roman Stani-Fertl. V sklepnem delu smo se dogovorili za nadaljnje aktivnosti na področju standardizacije zemljepisnih imen predvsem pri čezmejnih topografskih objektih.

Matjaž Geršič

ARHIV ÚRAD GEODÉZIE, KARTOGRAFIE A KATASTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Slika 1: Udeleženke in udeleženci 22. zasedanja ECSEED.

ARHIV URAD GEODEZIJE, KARTOGRAFIJE A KATASTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKI

Slika 2: Matjaž Geršič med predstavitvijo poročila Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

ARHIV URAD GEODEZIJE, KARTOGRAFIJE A KATASTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKI

Slika 3: Slovenska delegata na zasedanju ECSEED, Matjaž Geršič in Marija Brnot.

Odskočno srečanje v okviru projekta »Požari v okoljskem sistemu Zemlje: znanost in družba«
Bruselj, Belgija, 24. 4. 2019

Konec aprila 2019 je v Bruslju potekalo odskočno srečanje v okviru projekta *FIRELINKS: Fire in the Earth System: Science & Society*, ki je financiran v okviru evropskega sodelovanja COST (*European Cooperation in Science and Technology*). V projektu trenutno sodeluje 34 evropskih držav in Izrael, odprt je pa tudi za preostale evropske države. Projekt koordinira Univerza v Valencii, kot slovenska predstavnika pa sodelujeta Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU in Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani. Štiriletni projekt je namenjen povezovanju raziskovalnih ustanov in raziskovalcev, ki se ukvarjajo s problematiko gozdnih požarov, upravljanjem z zemljišči, za katera je značilna visoka dinamika požarov oziroma visoka požarna ogroženost, kot tudi s požarnimi vplivi na rastlinstvo, živalstvo, prst in vodo ter s socialno-ekonomskim, zgodovinskim, geografskim in političnim dojemanjem požarov ter s pristopi upravljanja tovrstnih zemljišč. Projekt bo povezal skupine iz različnih raziskovalnih in geografskih okolij, kar bo omogočilo delitev različnih izkušenj in oblikovanje novih pristopov pri preučevanju požarov. Glavni cilj projekta je spodbujati sodelovanje med evropskimi raziskovalnimi skupinami in drugimi deležniki, da bi združili obstoječe znanje in izkušnje ter opredelili usklajen raziskovalni program, ki spodbuja celosten pristop pri oblikovanju »požarno odpornih pokrajin«, ob upoštevanju različnih naravno- in družbenogeografskih omejitev. Evropska komisija je projekt podprla, ker je prepoznala, da obstaja potreba po krepitvi tovrstnega znanja, saj se v prihodnje zaradi globalnih sprememb pričakuje naraščanje intenzivnosti in geografska širitev požarov.

Več o projektu si lahko preberete na spletni strani: <https://firelinks.eu/>.

Matija Zorn

MATIJA ZORN

Slika 1: Kraljeva palača v Bruslju.

1. zasedanje Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena (UNGEGN)

New York, Združene države Amerike, 29. 4.–3. 5. 2019

Med letošnjimi prvomajskimi počitnicami v Evropi, je v ZDA potekalo 1. zasedanje Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena (*United Nations Group of Experts on Geographical Names* ali UNGEGN). Že leta 1959 je Ekonomski in socialni svet (ECOSOC), ki deluje pod okriljem Generalne skupščine Organizacije združenih narodov (OZN) zbral strokovnjake, z namenom priprave predlogov standardizacije zemljepisnih imen na državni in mednarodni ravni. Ti sestanki so prerasli v konference (UNCSSG), ki so bile organizirane vsakih pet let, med posameznimi konferencami pa so bili organizirani sestanki. Do leta 20107 se je v več kot 50 letih zvrstilo 30 sestankov in 11 konferenc, novembra leta 2017 pa je ECOSOC z resolucijo 2018/2 združil vsebino konferenc in sestankov v zasedanja, ki bodo potekala vsake dve leti. UNGEGN tako dandanes združuje prek 400 delegatov in delegatov iz več kot 100 držav in je eno od sedmih izvedeniških teles ECOSOC-a. Aktivnosti UNGEGN-a so razporejene med 24 regionalno-jezikovnih oddelkov, 9 delovnih skupin ter dve posebni skupini (Ekspertna skupina za Afriko ter Ekspertna skupina za toponimska navodila za mednarodno kartografijo).

Letošnjega zasedanja, ki se je zaradi združitve vsebin, ki so jih v preteklosti obravnavali na sestankih in konferencah, začelo številčiti od začetka, se je udeležilo 264 delegatov in delegatov (sliki 1 in 3) iz 70 držav članic OZN, države opazovalke, Palestine ter dveh mednarodnih organizacij, Mednarodne kartografske zveze (ICA) ter Mednarodne geografske zveze (IGU). Slovensko delegacijo sta sestavljala predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, Matjaž Geršič (slika 2) ter gospa Suzana Češarek, diplomatka pri Stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri OZN.

Na zasedanju je bilo predstavljenih 123 poročil, pri čemer so bile najbolj izpostavljene teme izobraževanje na področju zemljepisnih imen, zemljepisna imena v povezavi s trajnostnim razvojem, zemljepisnoimenske podatkovne baze in imeniki, latinizacijski sistem, eksonimi, zemljepisna imena kot del kulturne dediščine ter toponimska navodila v mednarodni kartografiji. Oblikovana je bila tudi nova spletna stran z delovno različico spletne baze z zemljepisnimi imeni z vsega sveta.

Zasedanje je prineslo tudi nekatere kadrovske spremembe pri UNGEGN-u. Na zasedanju še aktualnemu predsedujočemu, Avstralcu Williamu Wattu, je potekel mandat, zato je bilo izvoljeno novo predsedstvo (predsednik, podpredsednika ter poročevalca). Novi predsedujoči je Francoz Pierre Jaillard, podpredsednika sta Indonezijec Hasanuddin Abidin in Korejec Sungjae Choo, poročevalca pa Američan Trent Palmer in Novozelandska Wendy Shaw. Naslednje zasedanje je sklicano za maj 2021.

Matjaž Geršič

Slika 1: Delegati 1. zasedanja UNGEGN-a.

MONICA DUMITRAȘCU

Slika 2: Delegat Slovenije Matjaž Geršič, predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije med pojasnjevanjem nacionalnega poročila.

ARHIV ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV

Slika 3: Delegati držav članic Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega jezikovno-zemljepisnega oddelka (East Central and Sout-East Europe Lingustic/Geographic Division ali ECSEED) pri UNGEGN-u.

Mednarodna delavnica »Teritorialne blagovne znamke v alpski regiji«

Bolzano, Italija, 13.–14. 5. 2019

V maju je bila na raziskovalnem inštitutu EURAC v Bolzanu organizirana dvodnevna delavnica v okviru Strategije Evropske unije za alpsko regijo (EUSALP), kjer se je obravnavalo teritorialne blagovne znamke kot pristop k razvoju določenega območja (na primer občine, zavarovanega območja, regije). Prvi dan delavnice je bil namenjen osvetlitvi tovrstnih blagovnih znamk tako z znanstvenoraziskovalnega gledišča kot tudi z managerskega in gospodarskega. Po predstavitvi koncepta blagovnih znamk, je sledila predstavitev šestih primerov dobrih praks z območja Alp: iz Slovenije je bila predstavljena znamka »Bohinjsko«. Sklepni del prvega dne delavnice je potekal v obliki okrogle mize na temo upravljanja in izzivov pri razvoju teritorialnih blagovnih znamk.

Drugi dan delavnice je bil namenjen terenskim ogledom. Udeleženci smo v središču mesta Bolzano najprej obiskali trgovino z izdelki, ki se tržijo pod blagovno znamko »Pur Südtirol« (slika 1). Ob ogledu so nam upravljalci blagovne znamke predstavili strateške usmeritve, ciljne skupine kupcev in poslovni model. Terenski ogled smo nadaljevali z ogledom turistične kmetije, ki je vključena v blagovno znamko turističnih kmetij Južne Tirolske »Roter Hahn« (slika 2). Na kmetiji nam je gospodarica razkazala kmetijo in razložila ugodne učinke povezanosti turističnih kmetij v skupno blagovno znamko, ki povečuje prepoznavnost Južne Tirolske kot območja visokokakovostne ponudbe turističnih storitev na kmetijah in posameznim kmetijam znižuje stroške trženja. Dvodnevna delavnica se je sklenila s kosilom, ki so ga sestavljale tradicionalne južnotirolske jedi.

ERIK LOGAR

Slika 1: Trgovina z izdelki blagovne znamke »Pur Südtirol«.

Slika 2: Turistična kmetija, ki je vključena v blagovno znamko »Roter Hahn«.

Dvodnevna delavnica je bila izvrstna priložnost za prenos znanja in učenja iz primerov dobrih – in tudi manj uspešnih – praks vzpostavljanja ter upravljanja s teritorialnimi blagovnimi znamkami. Izpostavljene so bile številne razlike med posameznimi območji in državami na območju Alp: v Avstriji so nekatere znamke uveljavljene že več kot tri desetletja, v Sloveniji pa se je njihovo uveljavljanje in vzpostavljanje v zadnjem desetletju šele pričelo. Hkrati so se ob izmenjavi izkušenj pojavile številne ideje in pobude za mednarodno projektno sodelovanje v prihodnosti, ki bi upravljalcem in raziskovalcem pomagale razrešiti vprašanja o učinkih in zakonitostih delovanja teritorialnih blagovnih znamk.

Erik Logar

Šesti sestanek za projekt MEDFEST
Heraklion, Grčija, 28.–29. 5. 2019

Konec maja na grškem otoku Kreta potekal predzadnji sestanek projekta MEDFEST - *Mediterranean Culinary heritage experiences: how to create sustainable tourist destinations* (Sredozemska kulinarčno dediščinska izkušnja: kako ustvariti trajnostno turistično destinacijo). Gostitelj tokratnega sestanka je bil Tehnološki inštitut Heraklionske zbornice za trgovino in industrijo (Τεχνικές Σχολές Επιμελητηρίου Ηρακλείου; slika 1), ki v projektu sodeluje kot eden izmed sedmih partnerjev.

Sestanek je potekal dva dni. Prvi dan je bil namenjen pregledu dosedanjega projektne dela in aktivnosti v okviru četrtega delovnega paketa, ter nekaterim načrtom za zadnje projektne obdobje. Izpostaviti velja pripravo zaključne publikacije ter priprave na zaključno konferenco, ki bo v začetku septembra v Taviri na Portugalskem.

Drugi dan smo dopoldanski del srečanja namenili pregledu dela v okviru prvega in drugega delovnega paketa. Pri razpravi o drugem delovnem paketu smo prisluhnili sodelavkama AZRRI-ja, ki sta

SARA JOSIPOVIČ

Slika 1: Projektni sestanek je potekal v prostorih Heraklionske zbornice za trgovino in industrijo.

poročali o doseganju zastavljenih ciljev na področju komunikacije, razprava, vezana na prvi delovni paket, pa je tekla predvsem o finančnem poročanju ter šestem poročilu o napredku projekta. V popoldanskem delu smo obiskali vas Episkopi (Επισκοπή) zahodno od Herakliona, kjer so nam članice ženskega združenja *Ergani*, lokalnega deležnika pri projektu, prikazale pripravo nekaterih tradicionalnih jedi, kot sta piti *sfakiani* ter *kalitsounia*. Pri pripravi teh jedi so nekatere udeleženske sestanka tudi aktivno sodelovale (slika 2), vsi pa smo bili aktivni pri pokušini končnih izdelkov. Na koncu so nam članice krajevne folklorne skupine predstavile še nekaj tradicionalnih plesov.

Sodelavka Mateja Šmid Hribar je obiskala tudi gospo Mario Pitsikaki (slika 3), ki koordinira verigo restavracij in namestitvenih zmogljivosti imenovano *Xateri*. Ta organizacija, s sedežem v vasi Krousouas (Κρουσώνας) v hribovitem osrčju Krete, kot del turistične ponudbe promovira kulinarično dediščino otoka, organizira kuharske tečaje ter aktivnosti v naravi.

Matjaž Geršič

SARA JOSIPOVIĆ

Slika 2: Udeleženke sestanka so se poizkusile v pripravi tradicionalnih kretskih jedi.

MATEJA ŠMID HRIBAR

Slika 3: Mateja Šmid Hribar in Maria Pitsikaki v Krousonasu.